

KARTA PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu	studia stacjonarne:	I-OZE1-S210
	studia niestacjonarne:	I-OZE1N-S401
Nazwa przedmiotu	Mechanika płynów i hydraulika	
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Fluid mechanics and hydraulics	
Obowiązuje od roku akademickiego	2022/2023	

USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE STUDIÓW

Kierunek studiów	Odnawialne Źródła Energii
Poziom kształcenia	I stopień
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Forma i tryb prowadzenia studiów	Studia stacjonarne i niestacjonarne
Zakres	-
Jednostka prowadząca przedmiot	Katedra Geotechniki i Gospodarki Odpadami
Koordinator przedmiotu	Dr hab. inż. Bartosz Szelağ, prof. PŚk
Zatwierdził	Prof. dr hab. inż. Tomasz Kozłowski

OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

Przynależność do grupy/bloku przedmiotów	Przedmiot kształcenia ogólnego	
Status przedmiotu	Obowiązkowy	
Język prowadzenia zajęć	Polski	
Usytuowanie w planie studiów - semestr	studia stacjonarne	Semestr II
	studia niestacjonarne	Semestr IV
Wymagania wstępne	-	
Egzamin (TAK/NIE)	NIE	
Liczba punktów ECTS	3	

Forma prowadzenia zajęć		wykład	ćwiczenia	laboratorium	projekt	inne
Liczba godzin w semestrze	studia stacjonarne:	15	-	15	15	-
	studia niestacjonarne:	9	-	9	9	-

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Kategoria	Symbol efektu	Efekty kształcenia	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W01	Ma ogólną wiedzę z zakresu mechaniki płynów pod kątem oceny właściwości cieczy.	OZE1_W01 OZE1_W05
	W02	Ma wiedzę na temat podstawowych praw i zjawisk opisujących zachowanie się płynu w statycznych i dynamicznych warunkach równowagi.	OZE1_W01 OZE1_W05
	W03	Ma wiedzę na temat praw rządzących przepływem płynów jednofazowych (ciecze, gazy).	OZE1_W01 OZE1_W05
	W04	Ma wiedzę dotyczącą opisu przepływu płynów dwufazowych (gaz – ciecz).	OZE1_W01 OZE1_W05
	W05	Zna podstawy opisu przepływu płynu (ciecz – ciecz, gaz – gaz) w przewodach z wymianą masy.	OZE1_W01 OZE1_W05
	W06	Ma wiedzę dotyczącą opisu przepływu płynów z wymianą ciepła.	OZE1_W01 OZE1_W05
Umiejętności	U01	Potrafi opisać podstawowe parametry cieczy znajdującej się w ruchu.	OZE1_W01 OZE1_W05 OZE1_U01
	U02	Ma wiedzę na temat metod określania oporów liniowych i miejscowych oraz potrafi wyznaczyć ich wartości.	OZE1_W01 OZE1_W05 OZE1_U03 OZE1_U11
	U03	Ma wiedzę na temat metod pomiaru i obliczeń natężenia przepływu w instalacjach ciśnieniowych i korytach otwartych, a także wyznaczyć układ zwierciadła wody powyżej i poniżej progu piętrzącego. Potrafi eksperymentalnie wyznaczyć charakterystykę urządzeń pomiarowych.	OZE1_W01 OZE1_W05 OZE1_U08 OZE1_U11
	U04	Ma elementarną wiedzę na temat praw rządzących przepływem wody w ośrodkach porowatych.	OZE1_W01 OZE1_W05 OZE1_U08 OZE1_U11
	U05	Potrafi określić wielkości sił działających na powierzchnie zanurzone poniżej lustra wody.	OZE1_W01 OZE1_W05 OZE1_U11
Kompetencje społeczne	K01	Jest odpowiedzialny za rzetelność uzyskanych wyników swoich prac i ich interpretację.	OZE1_K01
	K02	Ma świadomość konieczności podnoszenia kompetencji zawodowych i osobistych; samodzielnie uzupełnia i poszerza wiedzę w zakresie nowoczesnych procesów i technologii odnawialnych źródeł energii.	OZE1_K02
	K03	Ma świadomość odpowiedzialności za pracę własną oraz gotowość zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązywaniem problemów.	OZE1_K05

TREŚCI PROGRAMOWE

Forma zajęć	Treści programowe
wykład	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzenie. Podział i przedmiot mechaniki płynów, podstawowe definicje. Płyn jako ośrodek ciągły. Płyny rzeczywiste i doskonałe. Podstawowe jednostki układu SI. Definicje ciała stałego, cieczy i gazu oraz różnice między nimi. Własności fizyczne płynów. Podstawowe modele płynów: newtonowskie i nienewtonowskie. 2. Statyka płynów - podstawowe pojęcia. Ciśnienie jako wielkość skalarowa. Jednostki ciśnienia. Rodzaje ciśnień. Przyrządy do pomiaru ciśnienia. Siły działające w płynach. Podstawowe prawa hydrostatyki: prawo Pascala i prawo Eulera. 3. Kinematyka płynów – wybrane zagadnienia. Podstawowe pojęcia i definicje dotyczące ruchu cieczy. Metody analityczne badania ruchu płynów – metoda Lagrange’a i Eulera. 4. Przepływ laminarny, przejściowy i turbulentny. Liczba Reynoldsa. Warstwa przyścienna. Profile prędkości. Przyrządy do pomiaru natężenia przepływu. Straty hydrauliczne wywołane tarciami. Straty hydrauliczne wywołane oporami miejscowymi. Sposoby doświadczalnego określania strat energii. Równanie bilansu objętości. 5. Dynamika płynów. Podstawy dynamiki płynów doskonałych. Ciecz doskonała, ciecz rzeczywista. Rodzaje ruchu: ruch ustalony i nieustalony, jednostajny i zmienny. Podstawowe prawa i równania hydrodynamiki. Równanie ciągłości ruchu. Równanie Bernoulliego dla cieczy doskonałej i cieczy rzeczywistej. Równanie Bernoulliego dla przepływu z wymianą masy. 6. Modele przepływów dwufazowych i ich parametry (przepływ bezpoślizgowy, z rozdzielonymi fazami, z unoszoną fazą rozproszoną). Parametry przepływu dwufazowego (pojęcie objętości mieszaniny, prędkości rzeczywistej, pozornej itp.). Obliczenia oporów przepływu w przewodach (metody Lockharta – Martinellogo). 7. Podstawowe definicje i pojęcia dotyczące wymiany ciepła (współczynnik przenikania, przewodzenia ciepła, strumień ciepła, sposoby wymiany ciepła). Wpływ rodzaju ruchu (laminarny, przejściowy, burzliwy) na proces wymiany ciepła – liczba Nusselta, Prandtla, Schmidta). 8. Przepływ wody w gruntach. Podstawowe prawa ruchu wód podziemnych. Współczynnik filtracji. Prawo Darcy, opór filtracji, przewodność filtracji.
laboratorium	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie się z zasadami BHP obowiązującymi w Laboratorium Hydraulicznym. 2. Określenie współczynnika filtracji. Przepływ wody przez ośrodek porowaty – prawo Darcy’ego / Określenie ciśnień w ośrodku porowatym (wykres Michaela). Ćwiczenie laboratoryjne z wykorzystaniem modelu do badania zjawiska filtracji. 3. Wyznaczenie współczynnika oporów liniowych / miejscowych w instalacjach ciśnieniowych. 4. Wyznaczenie współczynnika wydatku przelewu / Wyznaczenie współczynnika wydatku niezatopionego kołowego otworu. 5. Wyznaczenie współczynnika kontrakcji przewężenia koryta otwartego / Wyznaczenie współczynnika chropowatości bezwzględnej koryta. 6. Pomiar natężenia przepływu w korycie otwartym / Wyznaczenie rozkładu prędkości w przekroju poprzecznym i podłużnym koryta.
projekt	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wyznaczenie metodą analityczno - graficzną parcia na ściankę zakrzywioną. 2. Obliczenie strat liniowych i miejscowych dla układu rurociągów. Przedstawienie graficznie przebiegu linii energii oraz linii ciśnień piezometrycznych. 3. Obliczanie wydatku przelewów pomiarowych. 4. Dobór najbardziej korzystnego hydraulicznie kształtu koryta otwartego / Obliczenie wydajności studni.

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol efektu	Metody sprawdzania efektów kształcenia					
	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Kolokwium	Projekt	Sprawozdanie	Inne
W01			x			
W02			x			
W03			x			
W04			x			
W05			x			
W06			x			
U01			x	x	x	
U02			x	x	x	
U03			x	x	x	
U04			x	x	x	
U05			x	x		
K01				x	x	
K02			x	x	x	
K03				x	x	

FORMA I WARUNKI ZALICZENIA

Forma zajęć	Forma zaliczenia	Warunki zaliczenia
wykład	zaliczenie z oceną	Uzyskanie co najmniej 50% punktów z kolokwium
laboratorium	zaliczenie z oceną	Uzyskanie co najmniej oceny dostatecznej z każdego sprawozdania
projekt	zaliczenie z oceną	Uzyskanie co najmniej oceny dostatecznej z każdego projektu

NAKŁAD PRACY STUDENTA

Bilans punktów ECTS													
Lp.	Rodzaj aktywności	Obciążenie studenta										Jednostka	
		studia stacjonarne					studia niestacjonarne						
		W	C	L	P	S	W	C	L	P	S		
1.	Udział w zajęciach zgodnie z planem studiów	15		15	15		9		9	9			h
2.	Inne (konsultacje, egzamin)	2		2	2		2		2	2			h
3.	Razem przy bezpośrednim udziale nauczyciela akademickiego	51					33					h	
4.	Liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje przy bezpośrednim udziale nauczyciela akademickiego	2,04					1,32					ECTS	
5.	Liczba godzin samodzielnej pracy studenta	24					42					h	

6.	Liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach samodzielnej pracy	0,96	1,68	ECTS
7.	Nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym	50	38	h
8.	Liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym	2,0	1,52	ECTS
9.	Sumaryczne obciążenie pracą studenta	75	75	h
10.	Punkty ECTS za moduł <i>1 punkt ECTS=25 godzin obciążenia studenta</i>	3,0		ECTS

LITERATURA

1. Bartosik A., Mechanika płynów. Kielce. Wydawnictwo Politechniki Świętokrzyskiej 2005
2. Bartosik A., Laboratorium Mechaniki Płynów. Kielce. Wydawnictwo Politechniki Świętokrzyskiej 2005 (skrypt nr 413)
3. Grabarczyk C., Przepływy cieczy w przewodach. Metody obliczeniowe. Poznań. Envirotech 1997
4. Jeżowiecka – Kabsch K., Szewczyk H., Mechanika płynów. Wrocław. Oficyna Wydawnicza Politechniki Wrocławskiej 2001
5. Lubczyńska U., Hydraulika stosowana w inżynierii środowiska. Kielce. Wydawnictwo Politechniki Świętokrzyskiej 2017 (skrypt nr 470)
6. Mitosek M., Mechanika płynów w inżynierii środowiska. Warszawa. Oficyna Wydawnicza Politechniki Warszawskiej 1997
7. Orzechowski Z., Prywer J., Zarzycki R., Mechanika płynów w inżynierii środowiska. Warszawa. WNT, 1997
8. Troskoleński A.T., Hydromechanika. Warszawa. WNT 1969
9. Walden H., Stasiak J., Mechanika cieczy i gazów w inżynierii sanitarnej. Warszawa. Arkady 1971